

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 334/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 29/2017 a jeho uznesením z 31. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júna 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom

pod sp. zn. 9 Co 29/2017 a jeho uznesením z 31. januára 2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom súdneho konania vedeného Okresným súdom Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 84/2015 ako žalobca, ktorý si voči [REDAKOVANÉ], súdnemu exekútorovi (ďalej len „žalovaný v 1. rade“), a Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný v 2. rade; spolu ďalej len „žalovaní“) uplatnil nárok na zaplatenie 13 098,03 € s príslušenstvom z titulu zľavy z vydraženej ceny nehnuteľnosti.

3. Okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 C 84/2015 z 28. júna 2016 tak, že žalobu zamietol, a to z dôvodu žalovanými vznesenej a okresným súdom akceptovanej námietky premlčania sťažovateľom uplatňovaných nárokov.

4. Okresný súd následne uznesením č. k. 5 C 84/2015-88 zo 7. októbra 2016 v spojení s opravným uznesením č. k. 5 C 84/2015-94 z 9. novembra 2016 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu o trovách konania“) rozhodol o trovách konania tak, že žalovanému v 1. rade priznal plnú náhradu trov konania proti sťažovateľovi (žalobcovi) a žalovanému v 2. rade náhradu trov konania nepriznal. Okresný súd o trovách konania rozhodol podľa § 255 v spojení s § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keďže bol toho názoru, že neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo úspešné uplatnenie námietky premlčania, a teda žalovaní mali plný úspech, a preto im vznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovanému v 2. rade okresný súd nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže mu žiadne trovy nevznikli, resp. žiadne si neuplatnil.

5. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal nesprávnosť a nezákonnosť výroku o priznaní náhrady trov konania žalovanému v 1. rade voči sťažovateľovi. Sťažovateľ poukázal na to, že išlo o konanie, ktoré malo súvis s pôvodným konaním vedeným okresným súdom pod sp. zn. 5 C 277/2013, kde žalovanému

v 1. rade totožnému so žalovaným v 1. rade v tomto konaní trovy konania priznané neboli a ani sám žalovaný v 1. rade ich nežiadal. Sťažovateľ poukazoval na svoj zlý zdravotný stav a nedostatočné príjmy a domnieval sa, že sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré mal okresný súd vyhodnotiť inak, nie tak ako ich vyhodnotil. Zároveň zdôraznil, že nie je možné, aby na jednom súde dvaja sudcovia posúdili otázku premlčania, ako aj otázku trov konania absolútne odlišne, hoci sa situácia strán konania nezmenila. Sťažovateľ v odvolaní navrhol napadnuté uznesenie okresného súdu zo 7. októbra 2016 zmeniť tak, že sa žalovanému v 1. rade náhrada trov konania nepriznáva.

6. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu o trovách konania v odvolaní sťažovateľa napadnutom výroku o priznaní náhrady trov konania žalovanému v 1. rade voči sťažovateľovi a stotožnil sa so závermi okresného súdu pri rozhodovaní o trovách konania, keď nárok na ich náhradu priznal úspešnému žalovanému v 1. rade voči neúspešnému sťažovateľovi.

7. Sťažovateľ vo svojej sťažnostnej argumentácii zotrváva z obdobných dôvodov, ako sú vyjadrené v jeho odvolaní proti uzneseniu okresného súdu, na nesprávnosti záverov krajského súdu v napadnutom uznesení, keď sa krajský súd so závermi okresného súdu stotožnil.

8. Sťažovateľ preto navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„I./ Základné právo [redacted] na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 9 Co/29/2017 porušené bolo.

II./ Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co/29/2017 z 31 .januára 2017 a vec sa vracia tomuto súdu na nové konanie a rozhodnutie.

III. [redacted] sa priznáva právo na náhradu trov právneho zastupovania advokátom...“

9. Sťažovateľ podal ústavnému súdu sťažnosť bez zastúpenia advokátom a uviedol, že v lehote do 30 dní od podania sťažnosti predloží ústavnému súdu plnú moc advokáta na jeho zastupovanie.

II.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo,

pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

13. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

14. Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie okresného súdu o trovách konania.

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

16. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaniach, ktoré im predchádzali, alebo samotných rozhodnutiach došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

17. Ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

18. Podľa sťažovateľa sa krajský súd nevysporiadal správne a dostatočne s jeho odvolacími námietkami proti uzneseniu okresného súdu o trovách konania (v časti výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania úspešnému žalovanému v 1. rade voči neúspešnému sťažovateľovi ako žalobcovi).

19. Krajský súd v podstatnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia vo vzťahu k odvolacím námietkam sťažovateľa zhodným aj s jeho sťažnostnou argumentáciou uviedol:

„... Odvolateľ poukazoval na rozhodnutie v inej veci, a to vo veci vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš sp. zn. 5C/277/2013, v ktorej žalovanému nebola priznaná náhrada trov konania. Je nutné podotknúť, že tak súd prvej inštancie a ani súd odvolací neboli viazaní rozhodnutím vo veci, na ktorú žalobca poukázal. Ako vyplýva aj zo samotného odvolania v uvedenej veci žalovaný ani nežiadal priznať náhradu trov konania, čiže situácia, za ktorej rozhodol súd vtedy nebola celkom totožná s tou, ktorá je v aktuálnej veci,

... Odvolací súd sa stotožnil s názorom odvolateľa ohľadne zhodnosti (podobnosti) ust. § 150 OSP a ust. § 257 CSP. Tak ustanovenie § 150 ods. 1 OSP ako aj ust. § 257 CSP umožňovalo súdu výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti nepriznať, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Toto zákonné ustanovenie tak upravuje výnimku zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu, avšak predpokladom jeho použitia je, aby

išlo o prípady hodné osobitného zreteľa, preto má byť jeho použitie výnimočné. Môže to byť odôvodnené tým, že by strohá aplikácia ustanovenia o náhrade trov mohla v konkrétnom prípade viesť k nežiaducim tvrdom. Použitie tohto ustanovenia dopadá na tú stranu, ktorá by mala inak nárok na náhradu trov konania, preto pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť na osobné, majetkové, zárobkové aj iné pomery strán v konaní, teda nielen toho, koho by podľa všeobecných ustanovení o trovách konania postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, koho majetková sféra by bola aplikáciou tohto ustanovenia dotknutá. Zároveň pri hodnotení dôvodov hodných osobitného zreteľa má súd prihliadať aj na okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku a prihliadnuť aj na postoj strán v konaní.

... Pre požiadavku osobitosti a výnimočnosti, ktorá je vyžadovaná § 150 ods. 1 OSP, resp. ust. § 257 CSP a ktorá tu podľa predbežného názoru odvolacieho súdu nebola daná a splnená, tak nebolo možné akceptovať odvolací dôvod... (sťažovateľa ako žalobcu, pozn.)..., ktorým sa domáhal nepriznania trov prvostupňového konania úspešnému žalovanému v rade 1/ práve cez aplikáciu § 257 CSP.

... Súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s možnou aplikáciou ust. § 257 CSP, a nezhliadol žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné toto ustanovenie aplikovať. V preskúmvanej veci ani odvolací súd dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by mali byť použité pre aplikáciu výnimočného ustanovenia § 257 CSP nezistil, pričom pokiaľ aj odvolateľ poukázal na zdravotné a sociálne dôvody je na mieste zdôrazniť, že ak žalobca (strana v konaní) niečo tvrdí mal by aj podložiť toto tvrdenie relevantnými dôkazmi, čo sa v danom prípade nestalo.

... Vzhľadom na uvedené odvolací súd uznesenie v napadnutej časti potvrdil. “

20. Vo svetle už uvedených dôvodov rozhodnutia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že argumentácia sťažovateľa nenasvedčuje možnosti porušenia ním označených práv napadnutým uznesením krajského súdu, keďže sťažovateľom namietaný postup ani závery krajského súdu vo vzťahu k odvolacím námietkam týkajúcim sa rozhodovania okresného súdu o trovách konania nevykazujú znaky procesného excesu, ktorý by mohol zakladať zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

21. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania a ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania a k zrušeniu rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania. (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

22. Ďalej ústavný súd zdôrazňuje, že ak Civilný sporový poriadok (predtým Občiansky súdny poriadok) vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania.

23. Vzhľadom na posudzovaný predmet napadnutého uznesenia krajského súdu (potvrdenie uznesenia okresného súdu o trovách konania) by zásah ústavného súdu mohol odôvodňovať jedine výnimočný exces v postupe a záveroch napadnutého uznesenia rozporný so samotnými princípmi spravodlivého súdneho konania, aký v okolnostiach danej veci ústavným súdom zistený nebol.

24. Z uvedených dôvodov ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného uznesenia krajského súdu v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Keďže ústavný súd nezistil možnosť porušenia sťažovateľom označených práv uznesením krajského súdu, odmietol jeho sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

25. Ústavný súd zároveň uvádza, že toho času pokiaľ sťažovateľ nedoložil k sťažnosti splnomocnenie na jeho zastupovanie advokátom, je naplnený aj dôvod na odmietnutie jeho sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak, a v splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

26. Vzhľadom na to, že sťažnosť ako celok bola odmietnutá, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2017